

Vänsterpartiet

Motion

Återkommunalisera Elnätet

När mer än halva året gått har EON redan höjt elnätsavgiften två gånger och fler höjningar är att vänta.

På drygt två år har den fasta avgiften ökat med 40% och den rörliga kostnaden med 32%. Är det tillåtet med så enorma höjningar då alla avgifter ska vara skäliga, objektiva och icke-diskriminerande inom den fastställda intäktsramen? Och, även om det inte är olagligt, är dessa oerhörda höjningar samhällsnyttigt försvarbara?

EON hävdar att höjningarna är ett måste för att möta inflationen och för att göra de satsningar i form av utbyggnader som behövs de kommande åren. Vi finner dessa höjningar enormt chockerande och verklighetsfrånvarande, vi vet att näten måste byggas ut, men höjningen måste stå i paritet till de enorma vinster elnätsbolagen gör. Samhällsnyttan måste styra i första hand!

Enligt en rapport från Miljöförvaltningen har elnätsbolagen, mellan 2012-2021, haft rörelsemarginaler på 20-30 % vilket kan jämföras med flertalet andra företag, däribland Volvo och H&M, som haft en marginal på 8% under samma period. Vi ser också att intäkterna för elnätsbolagen totalt har överstigit kostnaderna med runt 30%, dvs 10 miljarder kronor per år mellan 2012-2021. Därmed har EON 2012-2021, kunnat föra över 75% av vinsten till sitt moderbolag i Tyskland, vilket motsvarar 25 miljarder kronor. Under samma period ser vi också att elnätsavgifterna i Sverige ökat med 37% medan de legat stilla i både Norge och Danmark.

Elnätsverksamhet är ett naturligt monopol vilket medför att det ur ett samhällsekonomiskt perspektiv inte är försvarbart att bygga flera parallella elnät inom ett och samma område vilket omöjliggör konkurrens. Det innebär att elnätsföretagen utgör legala monopol och eftersom elnätsföretagen har ensamrätt på elnätet går det inte heller att välja vem man ska ansluta sin elanläggning till.

Men det innebär också att då företagen inte konkurrerar med andra företag kan de ta mer betalt, till och med överpriser, för sina varor och tjänster. De har inte heller samma krav på att förnya eller förbättra och driver därför inte på utvecklingen efter samhällets behov.

Vi anser inte att det är tillräckligt att regeringen aviserat införandet av striktare reglering av elbolagens överpriser utan Malmö måste gå före och agera för samhällets och medborgarnas bästa.

Vi föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

-att Kommunfullmäktige uppdrar åt Malmö Energi och Hållbarhet AB att återkommunalisera elnätet i Malmö.

Malmö 2024-08-28

Gunilla Ryd (V)

Tobias Petersson (V)